

Als je van tuinen en tuinieren houdt **GROEI & BLOEI**

Afdeling Lelystad

Foto: Tjitske Hoekstra

In dit nummer:

Terugblik thee-uurtje bij Tuin en Thee / Maak kennis met ..... Heleen Vos / Kerstworkshop op afstand / Even voorstellen .... / Vogels lokken in de tuin

Wist je dat ..... er een hele mooie feestdagenactie is? Geef een jaar lang Groei & Bloei cadeau met € 20,- korting en een special naar keuze gratis. Voor meer informatie kun je mailen naar: groeienbloei@groei.nl

Lelyblad december 2020

Van het bestuur

Voor jullie ligt het derde nummer van het Lelyblad. We hebben het blad gevuld met foto's, allerlei wetenswaardigheden en andere zaken. Aangezien de kerstworkshop niet door kan gaan dit keer, heeft Reny, onze bloemschikcoördinator, een prachtig kerststuk gemaakt. Aan de hand van de bijgevoegde beschrijving kun je dit stuk zelf namaken en er je eigen draai aan geven als je dat leuk vindt. Graag zien we jullie creaties. Stuur een foto naar info@lelystad.groei.nl. Deze plaatsen we met veel plezier, want er zijn veel bloemschikliefhebbers bij de afdeling.

Helaas gaan we aan het eind van dit jaar afscheid nemen van Sanne Hart, ons collega bestuurslid. Ze kan het besturen niet meer combineren met haar werk en gezin. We willen via deze weg Sanne heel erg bedanken voor haar inzet en werkzaamheden in het bestuur. Gelukkig blijft ze lid van Groei & Bloei en vrijwilliger!

We hebben in dit blad geen programma opgenomen voor het volgende jaar. Iedereen weet hoe onzeker deze tijden zijn en niemand kan duidelijkheid geven wanneer we elkaar weer zonder mondkapje, zonder afstand te houden en in groepsverband kunnen ontmoeten. Zodra we weer activiteiten kunnen organiseren gaan we dit zeker doen. Dan zullen we dit jullie mailen en het op de website en Facebook melden. Meld je aan voor onze Lelymail want alleen op deze manier krijg je snel de laatste berichten. Dit kan via info@lelystad.groei.nl. We gaan proberen om zoveel mogelijk activiteiten die dit jaar niet konden doorgaan, volgend jaar wel te realiseren, mits corona bedwongen kan worden.

Normaal gesproken houden we aan het begin van het jaar de ledenvergadering. Hierin nemen we het afgelopen jaar door en worden de financiën en de jaarstukken bekeken en geven de leden hun akkoord daarover. In verband met corona kunnen we niet samenkomen. De ledenvergadering wordt tot nader order uitgesteld.

We hebben twee nieuwe kandidaat-bestuursleden gevonden die ons team willen komen versterken en zich inmiddels aan het inwerken zijn. Dit zijn Petra Bergsma en Joke Meijer. Zij stellen zich aan je voor in dit blad. Nog niet zo lang geleden waren alleen Tineke en Marion over... Het tij is gekeerd en het is superfijn dat we met zijn zessen alle klussen kunnen verdelen! Zolang de ledenvergadering geen doorgang kan vinden zijn zij nog geen officieel bestuurslid aangezien jullie aan deze dames toestemming moeten geven om mee te kunnen draaien in het bestuur.

En verder zouden we het enorm waarderen als er vanuit jullie kant stukjes komen voor het Lelyblad. Van diverse leden hebben we begrepen dat veel leden het Lelyblad waarderen. Onder de leden zit heel veel kennis die jullie wellicht met ons willen delen. Weet je iets van een bepaalde plantengroep of specifieke diersoort of iets anders dat met groeien en bloeien te maken heeft; dan zouden we het leuk vinden als je daar over wilt schrijven. Twijfel je er over of het geschikt is voor het blad neem dan contact op met één van ons op. En als je meer wil weten over een onderwerp dan horen we dit ook graag, wij gaan dan onze uiterste best doen om informatie te verzamelen en plaatsen dit dan in het blad.

Rest ons nog jullie alle goeds toe te wensen en blijf genieten van de natuur, in je eigen tuin of daarbuiten! Veel leesplezier en groetjes van het bestuur.

**Openingstijden
fabriekswinkel:**

Vr t/m zo
12.00 - 17.00 uur

Schoepenweg 59C - Lelystad - T. 0320 22 16 35

**BIOFRESHI
PRODUCE**

BioFreshi Produce B.V.
www.biofreshi.com

**'t Pandje
Naaimachines**

ÓÓK VOOR FOURNITUREN EN HAAK- EN BREIGARENS

Snijdersstraat 9 LELYCENTRE - LELYSTAD
Tel.nr. 0320-222 747

BROTHER, HUSQVARNA VIKING, JANOME, JUKI, LEWENSTEIN, PFAFF, SINGER.

www.naaimachines-flevoland.nl

Tegen inlevering van deze bon
15% korting op tijdschriften!

THE READ SHOP

www.readshop.nl

Kroonpassage 23 - Lelystad - 0320 200 300

Terug blik thee-uurtje bij Tuin en Thee

Wat een regenachtige sombere dag is het donderdag 3 september. En de dag daarvoor was het nog zulk heerlijk weer! Maar ja, dat heb je in Nederland. Gelukkig konden we bij Ada lekker droog zitten in de kapschuur en het Tuinhuis. Bij elke tafel maximaal drie personen, met een flinke afstand ertussen. Bij binnenkomst even de handen desinfecteren, ach ja, we raken er al aan gewend. Namen staan genoteerd, we hebben ons keurig aan alle regels gehouden.

Na een kort woordje van welkom door de voorzitter en wat uitleg over de tuin door Ada was er thee en koffie voor iedereen en keuze uit drie soorten gebak; chocolade-, appelgebak of cheesecake. En we boften, want dit was een cadeautje van de vereniging voor onze leden!

Ik denk dat iedereen het zelfde gevoel had; wat lekker om weer eens te kunnen bijpraten met andere leden! Het ging natuurlijk over Corona, maar ook over andere belangrijke zaken, bloemen en planten. Het werd droog en daardoor konden we genieten van de mooie tuin van Ada. We konden prachtige siergrassen in de tuin bekijken en overal zijn leuke zitjes met bijvoorbeeld uitzicht over de mooie vijver. Erg rustgevend en inspirerend. Er werd gesproken over de *Echinacea*, de hoogte van de *Eucalyptus*, welke planten houden zich goed in een droge zomer en over het wel en wee rond *Dahlia*'s, die verslonden worden door slakken. En de diverse methodes om slakken te bestrijden, onder andere: voeren aan de eenden, platstampen, doorknippen met de snoeischaar of in de groene bak gooien (slakkenhemel).

Ada wilde graag advies voor een border in haar tuin die ze nu niet mooi vond. Dit heeft ze natuurlijk gekregen, een persoon had de moeite genomen om dit op papier te zetten. Ze vroeg "wat staat mooi naast de witte *Phlox*"? (vlambloem) Er werd geopperd dat een *Eucalyptus* daarnaast zeker qua kleur mooi afsteekt en ook nog heerlijk ruikt. Anderen gaven als suggestie om er mooie bladplanten naast te zetten. Maar er zijn natuurlijk heel veel mogelijkheden. Misschien is de border volgend jaar klaar en kunnen we zien of Ada nog iets aan onze tips gehad heeft.

Helaas kon niet iedereen, die zich opgegeven had, deelnemen. Door de coronamaatregelen bleek er een maximum aan het aantal deelnemers te zijn. Het is zeker de moeite waard om (nog) een keer naar Tuin en Thee te gaan om de lekkere thee te proeven en de mooie tuin te bekijken.

Maak kennis met .....

In het vierde interview 'Maak kennis met ....' is Sanne bij Heleen Vos langs geweest van Heleen Vos Tuinontwerp. Al lang voordat Heleen Vos in 1994 bij tuinarchitect Cees Vermeulen van 'Sophora Natuurtuinen' als vrijwilliger begon, koesterde ze een grote liefde voor planten en tuinen. "Vermeulen ontwierp tuinen en legde ze ook zelf aan", vertelt Heleen. "Nu ik zelf hier meer mee bezig ben, zie ik ook hoe mooi hij dat deed." Bij Vermeulens voorbeeldtuinen deed ze jaren met plezier het onderhoud, maar er rezen steeds meer vragen op over tuinieren. Bovendien wilde Heleen graag een baan waarvoor ze betaald zou worden. Daarom besloot ze bij een kwekerij te gaan werken. Dat beviel wel, maar ze wilde graag een eigen bedrijf beginnen en daarvoor leek een kwekerij niet rendabel genoeg. Maar tuinen onderhouden als zelfstandig hovenier bleek financieel wel aantrekkelijk. Sinds 1998 doet Heleen dit met veel plezier. "Ik vind het vooral fijn om ervoor te zorgen dat mensen altijd iets in de tuin hebben dat ze leuk vinden, waarvan ze echt kunnen genieten."

Om iets minder fysiek bezig te zijn met het oog op de toekomst, volgde ze een cursus tuinontwerpen aan De Ontwerp Academie. Twee jaar geleden is ze begonnen met 'Heleen Vos Tuinontwerp' en bouwt ze zich langzaam om van hovenier naar tuinontwerper. "Ik stoot steeds meer werk buiten Lelystad af, zoals heggen snoeien", zegt Heleen. Het liefst ontwerpt ze natuurtuinen, waarin zaden zich verspreiden en insecten en andere dieren een plekje weten te veroveren. "Vroeger, toen ik nog bij Cees Vermeulen werkte, waren er veel meer natuurtuinen", vertelt ze, "nu, met corona, zouden we wat meer met de bloemen en bijtjes bezig kunnen zijn." Het hele jaar bloeit er wel iets in de natuurtuin. De natuur speelt de hoofdrol; bestrating slechts een bijrol. Ook kinderen zou ze via de tuin meer bij de natuur willen betrekken door ze te leren zaaien en verspenen, bladeren met ze drogen of bestjes te bekijken.

Via de wisselwerking tussen de mensen die er wonen, de tuin en haarzelf komt er tijdens een opdracht een ontwerp tevoorschijn. "Het leukste aan tuinen ontwerpen is dat alles mag wat je maar kunt bedenken", zegt Heleen. "Je vraagt dan eerst wat ze willen: welke kleuren en vormen ze mooi vinden. Als ze vlinders willen, een vlindertuin; als ze salamanders willen een vijver. Dan maak je een offerte en als die akkoord is begin je met inmeten en een schetsontwerp. Dan bespreek je dit met hen en past het aan. Vervolgens maak je een definitief ontwerp." Slechts twee keer zagen mensen er van af.

De beplanting doet Heleen ook graag, maar soms willen mensen dat zelf bepalen. Heleen: "In een bestaande tuin ga je dan iets nieuws bedenken. Het leukste is als je iets bedacht hebt, en je realiseert je 'dit is het'. Dan ben je tevreden. Het is net als een puzzel. Het moet een leuk plaatje worden. Het is meestal wel duidelijk welke kleur(en) en planten de bewoners willen, maar vaak willen ze te veel." Dit moet ze dan in goede banen leiden. "De uitdaging is om mensen met een kleine stadstuin toch een leuke tuin te geven", aldus Heleen. Hierbij maakt ze gebruik van alles om de tuin heen, zoals de boom van de burens, het fietspad langs de achtertuin of de golfbaan verderop.

interview en foto: Sanne Hart

Heleen Vos
tuinontwerp

Marderhoek 4
8223 XA Lelystad
Telefoon 06 41246662
info@heleenvostuinontwerp.nl

www.heleenvostuinontwerp.nl

werfsjob
leren werken

**BESTEL NU BIJ WERFSJOB
UW HAARDHOUT!**

Bronsweg 10 - Lelystad - 0320 250 332

Kerstworkshop op afstand door Reny Jonker

In plaats van een echte kerstworkshop zoals we andere jaren organiseerden, krijgen jullie hier een voorbeeld met een korte uitleg.

Nu kunnen jullie zelf thuis aan de slag om een kerststuk te maken.

Er zitten in dit kerststuk verschillende techniekjes die je kunt gebruiken. Wat belangrijk is, is dat je niet vergeet om een kop thee of koffie en een koekje of een andere kerstversnapering erbij te nemen. Ook het afspelen van een vrolijk kerstmuziekje geeft wel een gezellig workshop gevoel.

Ik heb een grote glazen vaas gevuld met een laag dennen-appels.

Op de rand van de vaas leunt een bakje met nat steekschuim (dit moet je van te voren even uitproberen of het past). Je kunt ook een bakje van de chinees bevestigen aan twee takken en dat op de rand leggen. Over het steekschuim hangen draadjes met daaraan kerstballetjes en een sliert lichtjes. Het batterijgedeelte bind je tegen het bakje met steekschuim op zo'n manier dat je het later nog aan en uit kunt doen. Zorg er wel voor dat het niet nat kan worden bij het bevochtigen van het steekschuim.

Nu maak je van het bovengedeelte een bloemstuk met takken, kerstgroen, bloemen en allerhande kerstversiering. Ik heb eerst de takken zo geplaatst dat de verhouding klopt. De rest vul je in met kerstgroen en versieringen (je mag dan het bakje niet meer zien). En dan is het tijd voor een slokje thee en een koekje.

Verse bloemen blijven niet weken lang goed, maar je kunt eventueel ook voor zijden bloemen kiezen. Als waterdrager kun je ook een kerstbal gebruiken, dan kun je de bloemen verversen. Kies dan wel voor een kuststof kerstbal. Je kunt de kerstbal met hete lijm aan een tak lijmen.

Denk wel aan de veiligheid met brandende kaarsen, dat er geen takjes in brand kunnen vliegen.

Succes en veel plezier met schikken.

We zijn benieuwd naar jullie creaties en ontvangen graag foto's voor de website.

Reny Jonker

HET TUINHUIS
Workshops / groendecoraties / woonaccessoires
planten & tuindecoraties.
Groene velden 31 / Lelystad / Tel: 0320-213296
www.hettuinhuis.nl

HANDELSONDERNEMING B.V.
J. PISTOOR
Klus/Bestratingsbedrijf
Schuttingbouw
VOOR BEDRIJF
EN PARTICULIER

Het adres voor alles rond uw huis!

Kwaliteit voor de laagste prijs!

- Bestrating
- Beton- houtschuttingen
- Overkappingen en tuinhuisje
- Hele tuinaanleg
- Afzonderlijk beplanting

Maar ook het adres voor de losse verkoop van;
Tuinplanken - Tuindeuren - Tuinschermen - Tuinpalen - IJzerwaren

Dokweg 2, 8243 PT Lelystad 0320-261666 - 06-52334236
info@jpistoorsierbestrating.nl
www.jpistoorsierbestrating.nl

Openingstijden: ma t/m vrijdag van 08.00 uur t/m 16.00 uur
en op zaterdag 10.00 uur t/m 15.00 uur.

Tijdens de maanden januari en februari op zaterdag gesloten, (afspraak mogelijk).

Even voorstellen .....

Geluk is voor mij in de eerste plaats mijn gezin (ik ben moeder van drie kinderen). Ook mijn familie, vrienden, dieren en natuurlijk gezondheid spelen een rol.

Gelijk op de tweede plaats: Alles wat groeit en bloeit. Ik ben een echt natuurmens, ben graag buiten en gek op planten, bomen en bloemen. Ik ben graag creatief bezig, houd van kleur ook binnenshuis en verse bloemen of zelf leuke bloemstukjes maken.

De reden om mee te willen draaien in het bestuur is om een bijdrage te mogen leveren aan deze leuke vereniging. Zo kunnen we gezamenlijk de wereld kleur geven, elkaar blijven inspireren en ons blijven verwonderen en dankbaar zijn over wat de natuur ons schenkt.

Joke Meijer

Foto: Tjitske Hoekstra "Roodborstje"

Ook ik zal mij even voorstellen

.....

Ik ben Petra Bergsma, getrouwd met Erik en moeder van 3 kinderen en sinds een aantal maanden trotse oma van een kleindochter. In het dagelijks leven werk ik als receptioniste in het ST Jansdal ziekenhuis. Mijn hobby's zijn haken en Diamond Painten; bloemschikken vind ik ook leuk. Af en toe een workshopje daar ben ik wel voor in. Verder doe ik op Facebook veel in mijn besloten groep. Wellicht ben ik daarom wel gevraagd om in het bestuur het stukje website en Facebook op mij te nemen. Ook maak ik samen met bestuurslid Cobie de Lelymail en dit prachtige blad. Ik ben niet echt gezegend met groene vingers, ik laat een cactus nog dood gaan zeggen ze in mijn omgeving. Maar mijn man Erik vindt tuinieren wel heel leuk. En zijn enthousiasme is natuurlijk ook heel fijn.

Ik kijk wel graag naar tuinen en ben ook heel nieuwsgierig en leergierig. Ik hoop dat ik met mijn enthousiasme een positieve bijdrage kan leveren in het bestuur.

Ik kijk er in ieder geval naar uit.

Met vriendelijke groet

Petra Bergsma

Vogels lokken in de tuin

Houtduif

Genieten jullie ook zo van vogels in je tuin? Hoe lok je ze nu het beste? Allereerst is een natuurlijke, niet al te nette tuin het meest geschikt. Vooral dichte bomen en struiken bieden beschutting, veiligheid en voedsel. En als je soorten hebt die fruit of bessen dragen is het feest compleet.

Het hele jaar door lokken bloeiende planten allerlei insecten en die worden ook weer gegeten door vogels en uitgebloeide bloemen en pluus leveren weer nestmateriaal en zaden. Ook een waterschaal in je tuin waar vogels kunnen drinken en badderen is een genot om naar te kijken. In de winter wat suiker in het water voorkomt dat het bevroert en een stukje gaas over het water is dan beter omdat het dan juist niet de bedoeling is dat ze een bad nemen. Nu in de herfst is het beter om zoveel mogelijk afgevallen blad te laten liggen of in de borders te harken, want er zitten veel insecten tussen. Ook de uitgebloeide planten in de herfst kun je beter laten staan tot het voorjaar, vlinders leggen er hun eitjes in en zaadeters zijn er dol op. Tussen snoeihout en takken vinden vogels en egels een schuilplaats. Daar leven ook veel kleine diertjes die als voedsel voor ze kunnen dienen. Nu het herfst is gaan de vogels zich voorbereiden op de komende winter. Ze gaan op zoek naar voedselrijke bessen en andere vruchten, zo bouwen ze weerstand op om de komende winter door te komen. Voorbeelden van uitstekende bessensoorten zijn lijsterbes, meidoorn, sierappels, vuurdoorn of cotoneasters. De struikklimop groeit overal is het hele jaar groen en geeft decoratieve zwarte bessen. Die worden vooral gegeten in de winter door de houtduif en de spreeuw. In de lente is dat dicht-bebladerde groen een fijne nestplaats voor de merel. Vogels naar je tuin lokken is een aspect van het tuin beleven waar je heel veel plezier uithaalt. Zelf heb ik een grote perenboom in mijn tuin, deze stond er al toen ik er kwam wonen. Het zijn stooferen, nu vind ik stooferen heel lekker maar als je het een aantal keren hebt gegeten en ook wat weggeeft aan mensen om je heen die het ook lekker vinden, blijft er nog genoeg over voor de vogels. Wat een spektakel! Het lijkt wel of er een compleet orkest in de tuin aan de gang is. Ze kwetteren erop los en smullen van het fruit. Mezen lok je vrij makkelijk met lekkers tot dicht bij huis, met hun fijne snaveltjes eten ze graag fijnere zadjes zoals die van papaversoorten. Puttertjes zijn echte zaadeters en zijn gek op zaden van distels, vooral kaardenbollen zijn favoriet maar ook vederdistels, wegdistels en ook klissen worden druk bezocht. De bladaanzetten van kaardenbollen zitten zo mooi als een ovaal kommetje tegen de stengels aan dat er regenwater in blijft staan, daaruit kunnen puttertjes dan drinken. Groenlingen en kneutjes behoren tot de vinken en hebben een voorkeur voor de dikke zaadbollen van de

blauwe morgenster (*Tragopogon porrifolius*) Rozenbottels en de bottels van de egelantier zijn niet alleen een restaurant voor merels maar voor veel andere vogels, net zoals de dikke bottels van de rimpelroos. Appelvinken zijn best schuw en laten zich niet snel zien maar heb je kersen in je tuin dan moet je snel zijn wil je ze zelf nog kunnen eten. Ook de gele vruchten van mirabellebomen zijn geliefd. Boomklevers en roodborstjes zijn niet zo heel moeilijk te lokken naar je tuin. Een roodborstje en een winterkoninkje heb je al gauw, soms vliegt een roodborstje met je mee als je de tuin in gaat en wacht dan geduldig laag bij de grond of het mezenolkje lekkere hapjes laat vallen van een vetbol of een pindazak. Want zelf daar aan hangen doen ze niet, ze blijven voorzichtig en zijn het liefst alleen in de tuin en zoeken een beschut plekje. Overrijpe duindoornbessen verorberen ze graag maar dan moeten ze onderling even afspreken wie de bob is want door de alcohol kunnen ze tipsy worden. Boomklevers danken hun naam aan het feit dat ze zowel omhoog als omlaag langs boomstammen op zoek zijn naar lekkernijen. Sijsjes en kruisbekken peuterzaden uit kegels van sparren en dennen. Sijsjes zijn ook dol op zadjes die ze uit de elzenproppen halen en kruisbekken houden veel van de bessen van hulst. Met de huismus gaat in Nederland niet zo best, dit komt door het gebrek aan geschikte nestplaatsen. Hang een paar nestkastjes op voor de huismus of aangezien ze het liefst met elkaar broeden – een mussenflat. Een meidoorn is een van de beste struiken voor een huismus. Ook klimop en een beukenhaag zijn prima verstoppelken. Leuk hé, al die vogeltjes. Nu de winter in aantocht is kan het geen kwaad om de vogels bij te voeren. Want zo'n klein lichaampje warmhouden kost veel energie.

Vinkje

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

www.editoo.nl

vervolg van blz 7.

Je kunt zelf makkelijk vetbollen maken: koop een blok ongezouten frituurvet in de supermarkt en een zadenmengsel in de dierenwinkel. Goede mengsels bevatten stukjes pinda, zonnebloempitten, mais en andere kleine zaden. Smelt het vet in een pan, niet te warm, gewoon smelten is voldoende, roer het mengsel erdoor, de verhouding is 1:1. Giet het nog warme vet en zadenmengsel in een bloempot, leeg melkpak, bakje of wat je maar kan gebruiken als vorm. Een soepkop is ook leuk dan kan je er een stokje in doen waar de vogels op kunnen zitten als je de kom aan het oor ophangt. Als het vet is uitgehard, hang de bollen dan minimaal 1,5 meter boven de grond. Wat zaden op de grond of voertafel zorgt ervoor dat minder lenige vogels ook hun kostje bij elkaar scharrelen en pikken.

Veel plezier met al dit prachtige leven in de tuin.

Tekst: Joke Meijer

Foto's: Joke Meijer en Marten Jonker

Foto: Jos Meulman

Putters

Bestuur

voorzitter

Marion Kamsteeg 06-46277455

penningmeester

Tineke Burger

secretaris

Sanne Hart 06-28975583

algemene bestuursleden

Cobie van der Wal en Reny Jonker

webmasters

Cobie van der Wal en Petra Bergsma

nieuwsbrief

Sanne Hart

lezingen, excursies, workshops

Marion Kamsteeg

bloemschikcoördinator

Reny Jonker 0320-253112

bankrekening:

IBAN nr. NL 34 INGB 0670 6110 42

t.n.v. Groei&Bloeï afdeling Lelystad

website: www.lelystad.groei.nl

e-mail: info@lelystad.groei.nl

postadres: Bongerd 164, 8212 BJ Lelystad

NAMENS HET BESTUUR WENSEN WIJ IEDEREEN
EEN FIJNE KERST EN EEN GEZOND 2021